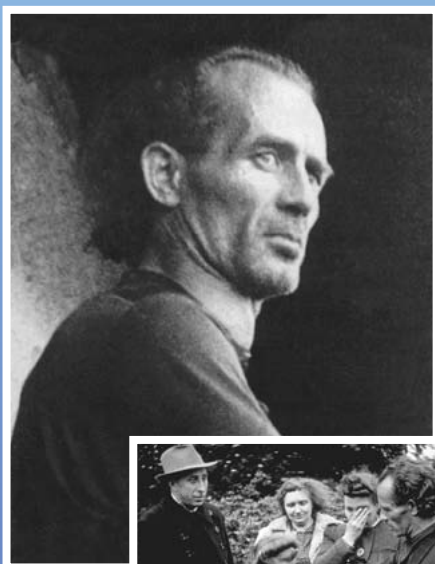

Het werken van Bruno Gröning

*tijdens
zijn
leven*

en

nu

Thomas Eich

Bruno Gröning

Het werken van Bruno Gröning

tijdens zijn leven en nu

HET WERKEN VAN BRUNO GRÖNING

tijdens zijn leven en nu

door
Thomas Eich

Grete Häusler GmbH

1e druk 2011

© Grete Häusler GmbH-Verlag
Rheindahlener Str. 78
41189 Mönchengladbach, Duitsland
Tel.: +49 2166 9599-0 – Fax: +49 2166 59231
E-mail: info@gh-verlag.de – Internet: www.gh-verlag.de

www.bruno-groening.org/nederlands

Dit werk is auteursrechtelijk beschermd. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door vertaling, fotokopieën, microverfilming, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978-3-86769-156-7 niederländisch

Oorspronkelijke uitgave (Duits):
Das Wirken Bruno Grönings zu seinen Lebzeiten und heute
ISBN 978-3-927685-43-7 deutsch

INHOUD

Voorwoord 11

Inleiding 13

Deel I: De persoon Bruno Gröning

Hoofdstuk 1: Zijn leven. 22

Kindertijd en jeugd 22 – Jaren van voorbereiding 23 – De “wonderdokter van Herford” 26 – Het “fenomeen Gröning” en de wetenschap 28 – De Traberhof 30 – Profiteurs rond Gröning 32 – Bedriegers geduld 34 – Het eerste grotere proces 36 – De Gröningpillen 37 – De Gröning-Bond 39 – Het grote proces 40 – Breuk met de Gröning-Bond 45 – Zijn woord bant de ziekte 47 – Voortgang van het proces 49 – Zijn weg eindigt in Parijs 50

Hoofdstuk 2: Zijn leer. 54

Meester in het geestelijke rijk 54 – De grote ommekeer 55 – De Heilstrom 57 – Einstellen 59 – Regelungen 60 – De vrije wil 62 – Goed en kwaad 63 – De goddelijke leiding 65 – Gedachten zijn krachten 66 – De mens is geest 68 – God is de grootste Arts 70 – Aangesproken voorwerpen 70 – De genezingen gaan door 72 – Levenswijsheden van Bruno Gröning 73

Hoofdstuk 3: Charlatan of wonderdoener? 75

Een bisschop als tijdgetuige 75 – De Heidelbergse onderzoeken 77 – Het kernpunt van het Gröningse werken miskend 80 – Het Heidelbergse rapport 81 – Bruno Gröning en de medische vaktermen 82 – Grönings wijze van genezing langs geestelijke weg 83 – Door Gröning werkt de goddelijke kracht 85 – Tegen de materialistisch gefundeerde denkwijze 86 – Gröning heeft invloed op de mens in zijn geheel 88 – Gröning en de geneeskunde 89 – Gröning vanuit de randwetenschappelijke visie 91

Hoofdstuk 4: Berichten van tijdgetuigen 95

Getuigenis van zijn vader 95 – Reeds in Danzig bijzondere begaafd-
heden 96 – Buren van Bruno Gröning 96 – Een neef vertelt 100
– Geen geld gehad 101 – Wie geneest, heeft gelijk 101 – Indruk-
ken van de Traberhof 103 – Genezing op genezing 104 – Je bent
gezond! 106 – De oplichterij aan het licht brengen 107 – Een waar
mens 111 – Door de kogel genezen 113 – Staat u op! 114 – Gene-
zen van kanker 115 – Ik help verder 116 – Alles voorbereid 116

Deel II: De Bruno Gröning-Vriendenkring

Hoofdstuk 5: Betekenis en doel van de gemeenschappen 121

Ontstaan van de gemeenschappen 121 – Een gemeenschapsbijeen-
komst 123 – Het belang van een gemeenschapsbijeenkomst 125
– Het werk van de naastenliefde 127 – Het nut van de gemeen-
schapsbijeenkomsten 127

Hoofdstuk 6: Structuur van de Vriendenkring 130

Gemeenschapsleiders, werkgroepen en kleine kringen 130 – Suc-
cesberichtengroepen 131 – De Medisch-Wetenschappelijke Vak-
groep 132 – Het Bruno Gröning-Archief 135 – Erkenningen in het
licht der verlossing 135 – Publiciteitswerk 145 – Vertaalwerk 147
– De uitgeverij Grete Häusler-Verlag 148

Hoofdstuk 7: Is de Bruno Gröning-Vriendenkring een sekte? . . 150

Aan geen religie gebonden 150 – De nood blootgelegd 152 –
Genezing is genade 154 – Geen sekte! 154

Hoofdstuk 8: Genezingsberichten 156

Medische documentatie 156 – Genezing wordt tot heiliging 157 –
Genezing van astma 158 – Verlammingen verdwenen 160 – Artro-
se weggegaan 162 – Handicap verdwenen 163 – Het wachten is
de moeite waard geweest 167 – Voor God is niets onmogelijk 169
– Succes op succes 170 – Genezingsberichten in de pers 172 – Pijn
verdwijnt 175 – Aan hun daden zullen jullie hen herkennen 176

Deel III: Biedt Bruno Gröning mogelijkheden om de actuele tijdsproblemen op te lossen?

Hoofdstuk 9: In alles komt de orde binnen 180

Geborgenheid in plaats van angst 180 – Zonder energie 184 – De weg naar het geloof gevonden 185 – Zich met Bruno Gröning aan het geloof wijden 187 – “Levensfilosofie” van de rockmuziek 188 – Harmonie in het huwelijk 191 – In plaats van scheiding harmonie 193 – Huis gevonden 195 – Werk gekregen 196 – Hulp bij examens 197 – De goddelijke bescherming 200 – Het leven beheersen 203

Hoofdstuk 10: Maak de aarde aan jullie onderworpen! 204

Genezingen bij dieren 204 – Door de dierenarts opgegeven, door het Einstellen genezen 205 – Van teckelverlamming genezen 206 – Genezingen bij planten 208 – Goddelijke kracht in plaats van chemie 208 – God wil helpen 210 – Zieke bomen genezen weer 211 – Meer genezingen bij bomen 212 – De mens draagt de verantwoording voor de natuur 214 – De aarde is onze moeder 216 – De natuur is God 218

Hoofdstuk 11: De wortel van alle kwaad 220

In tegenspraak met het materialisme 220 – De nood van de tijd 221 – De tijdgeest 223 – De heerschappij van het geld 224 – Alleen God kan helpen 226 – Boog zich niet voor het geld 227 – De liefde overwint het egoïsme 228

Hoofdstuk 12: De valse profeten 230

a) Geneeskunde en farmacie:

Weldoener of gesel der mensheid? 231

De arts, helper of grootverdiener? 231 – Gevolgen 232 – De praktijken van de farmacie 234 – Het menselijk lichaam vergiftigen 237 – Dierproeven, slechts een alibifunctie 239 – In plaats van successen catastrofes 241 – Het is de artsen niet gegeven 242

b) Het gen: De mens wil zelf schepper zijn	244
De genterapie 244 – Het patenteren van het leven 246 – Voor het welzijn van de mensen? 247 – De gemanipuleerde waarheid 248 – Het kunstmatige: Het ingrijpen in het levende 250 – Gedeeltelijke waarheden als basis van het wetenschappelijke handelen 252 – De mens is schepsel, geen schepper 253	
c) Het atoom: Bouwsteen van het leven	255
De wolf in schaapskleren 255 – “Aan het eind van de scep- ping? 257 – Tegen het plan van God handelen 260	
d) De uitweg: Een consequente ommekeer	261
Afkeer van wat we gewend zijn 261 – De kracht voor de omme- keer: de liefde 262 – Vooruitzicht 264	
Opmerking tot besluit: Waarom Bruno Gröning?	266
Bronvermelding	269

Voorwoord

In 1949 trok het gebeuren rond Bruno Gröning wereldwijd grote aandacht. Wonderbaarlijke genezingen vonden plaats en duizenden zieken gingen op bedevaart naar de plaatsen waar hij werkte. In 1959 stierf de “wonderdokter”, maar een Vriendenkring houdt zijn geestelijk erfgoed levend en ook vandaag nog gebeuren er genezingen.

In 1985 werd ik op de Vriendenkring attent gemaakt en ik sloot mij uit interesse daarbij aan. Hierbij deed ik enige ongewone ervaringen op. Zo beleefde ik de spontane genezing van een oogkwaal.

Meer dan tien jaar moest ik voortdurend een bril met sterkte +3,5 dioptrie dragen. In augustus 1985 kon ik deze van de ene op de andere dag wegleggen, zonder enige klachten te hebben. Het gezichtsvermogen was hetzelfde als voorheen met bril.

Des te verbazingwekkender was de gebeurtenis, omdat ik voordien met niemand uit de Vriendenkring daarover had gesproken. Ik had alleen maar in gedachten Bruno Gröning om zijn hulp gevraagd. Niemand wist ervan.

Een vervolgonderzoek in december 1985 door een oogarts wees uit, dat mijn ogen daadwerkelijk gezond waren. Er was niets op het gezichtsvermogen aan te merken en het dragen van een bril was niet meer noodzakelijk.

Deze en soortgelijke ervaringen overtuigden mij van de werkzaamheid van de genezende kracht van Bruno Gröning, en ik besloot mee te helpen in zijn organisatie. Ik verkreeg inzicht in de structuur en de handelwijze van de Vriendenkring en leerde de leer van Bruno Gröning steeds beter kennen. Inmiddels hoor ik acht jaar bij de Bruno Gröning-Vriendenkring en zag talloze mensen gezond worden en hun levensvreugde terugvinden. Als gemeenschapsleider beleefde ik vaak hoe hulpzoekenden alleen hun gezondheid terugkregen, doordat ze de leer van Bruno Gröning ter harte namen.

Door deze ervaringen groeide bij mij de wens om een boek samen te stellen, waarin het werken van Bruno Gröning en het werk van de Vriendenkring worden beschreven. Zo kwam ik tot dit boek. Het zal

een waarheidsgetrouwe weergave van de handelingen zijn van een man, die Anita Höhne in haar boek “Geistheiler heute” als eerste en beroemdste genezer van de Bondsrepubliek kenschetste.¹ Vanaf zijn eerste openbare optreden aan het eind van de jaren veertig tot aan zijn dood in 1959 en ver daarna zal het werken van de „wonderdokter van Herford“ worden belicht.

Voor dit doel leek mij een indeling in drie delen zinvol. Het eerste deel houdt zich bezig met de persoon Bruno Gröning, zijn leven, zijn leer en de indruk die tijdgetuigen van hem hadden. Het tweede deel stelt de Bruno Gröning-Vriendenkring in haar huidige vorm voor en het derde deel toont aan, dat de leer en het werken van Bruno Gröning ver boven het aspect van de genezing uitgaan. Zelfs wereldomvattende problemen zoals het sterven van de bossen, vernietiging van het milieu, drugsmisbruik enzovoort lieten zich met zijn hulp oplossen.

Graag wil ik Grete Häusler danken, die mij voor dit werk de toegang tot het Bruno Gröning- Archief verleende en alle medewerkers van Grete Häusler-Verlag, die mij bij de vervaardiging van dit boek behulpzaam waren.

Moge iedere lezer de bereidheid meebrengen om het gebeuren rond Bruno Gröning zonder vooroordelen te beschouwen en zich van de waarheid van diens woorden te overtuigen. Niet zonder reden zei hij steeds weer:

„Vertrouw en geloof.
Het helpt, het geneest, de goddelijke kracht!“

¹ Anita Höhne, Geistheiler heute: Hun methoden, hun successen, Verlag Hermann Bauer, Freiburg i. Brsg., 1991, p. 13.

Inleiding

Toen Bruno Gröning in 1949 - vier jaar na het eind van de tweede wereldoorlog - voor het eerst in de openbaarheid trad, werden de gebeurtenissen rond hem met verbazing en verwarring opgenomen. Niemand wist de plaatsvindende genezingen te verklaren. In de "Münchener Merkur" viel op 24 juni 1949 te lezen:

"Herford met haar Bruno Gröning is de bedevaartbestemming voor duizenden mensen uit alle delen van Duitsland geworden. Zijn 'wondergenezingen' gaan van mond tot mond. Wetenschappelijke onderzoekscommissies, de regering van Nordrhein-Westfalen, politie, pers, allen houden zich met deze man bezig. De één noemt hem een weldoener, [...] of houdt hem voor een Godsgezant, de ander noemt hem een charlatan.[...]"

Inderdaad: De 'wonderdokter' van Herford zijn opzienbarende successen niet te betwisten. Lammen breken hun krukken, blinden worden ziende, long-, maag- en astmapatiënten worden gezond. Gröning brengt mensen in vervoering; men kijkt naar hem op."

De wereld stond voor een raadsel. Hoe was zoiets mogelijk? Hoe kon Bruno Gröning genezingen volbrengen, die zelfs controle door artsen doorstonden? Hijzelf verklaarde:

"Niet ik genees, maar het geneest, de goddelijke kracht via mij."

En op een andere plaats:

"Als u gelooft dat u het heil zult ervaren, dan bent u al geholpen. Geloof u maar!"

Wat kan de nuchter denkende, verlichte mens uit de twintigste eeuw met een goddelijke kracht beginnen? Hoe moet het geloof, dat rationeel niet te bevatten is, zulke genezingen bewerkstelligen, zoals ze bij Bruno Gröning dagelijks plaatsvonden?

Om deze vragen te kunnen beantwoorden, moet men ver teruggaan en de ware oorzaak van ziekten beseffen. Velen leven tegenwoordig in de waan, dat een ziekte iets toevalligs is, dat plotseling opduikt en de mens als uit het niets overvalt. Bruno Gröning zei daarentegen:

“Hoe verder de mens zich van God heeft afgewend, wetend of onwetend, des te minder leven zit er in zijn lichaam, zodat er nauwelijks nog zoveel leven in was, dat de organen op hem, zoals hij deze te bepalen heeft, reageerden. Niet meer met volle kracht kon hij door het leven gaan. Hij is hier van deze krachtbron afgeraakt. Hij heeft uiteindelijk de verbinding met de grote, goddelijke krachtbron verloren. Hij heeft de kracht van God niet meer in zich kunnen opnemen. En zo werd het, zijn lichaam, een wrak.”

Precies zo schrijft de Oostenrijkse dichter Hans Sterneder in zijn inwijdingsroman “Der Wunderapostel”:

“En nu wil ik je tot slot nog over de diepe zin van de ziekten vertellen, want omwille van ziekten en hun genezing plukken de mensen immers planten en kruiden.

Je ziet dat de mens door oneindig veel ziekten is aangetast en onzegbaar veel lijdenden zich zuchtend onder hun gebreken over de wereld slepen. Dat zou de mensen allang tot de vraag gebracht moeten hebben, wat eigenlijk de oorzaak van de ziekten is. Want wanneer God, zoals het wil zeggen en juist is, de mens naar Zijn evenbeeld geschapen heeft, dan moet God, de Volmaakte, de mens ook volmaakt, dus gezond, gedacht en geschapen hebben. En omdat de mens uit God voortkomt, geest van Zijn geest en een deel van Zijn wezen is, dan moet hij de gezondheid zelve zijn, want bij God bestaat er geen ziekte.

En wanneer iemand je antwoordde: De mens krijgt nu eenmaal ziekten, antwoordt hem dan rustig: Nee, niemand ‘krijgt nu eenmaal’ ziekten! Maar het zijn de mensen zelf, die ziekten roepen, aantrekken, de ziekten oplopen en op de hals halen!

Want elke ziekte is iets onnatuurlijks, ongeestelijks, anti-goddelijks, demonisch!

Als dat zo is, dan moeten wij ons afvragen hoezo deze ontstaat en hoe men deze kan vermijden of uit de weg ruimen.

Als je het leven in natuur en mens dieper beschouwt, zul je je er toch al te snel bewust van worden, dat er in de gehele kosmos

geen toeval bestaat, maar dat alles berust op de onverbidde-
lijke basis van wijsheid en wet.

Dus moeten ook gezondheid en ziekte op deze onverbidde-
lijke basis van de wet berusten! En het is niet moeilijk daaruit
te concluderen: Zolang een mens in het licht van de goddelijke
wetten staat, zal hij gezond zijn en op het moment dat hij uit de
genadekring van deze goddelijke wetten treedt, deze overtreedt,
zal hij ziek worden!

Harmonie met God: gezondheid

Afvallig zijn van God: ziekte.”²

Jakob Lorber schrijft:

“Zouden de mensen zich nimmer van God afwenden, dan
zouden ze ook nimmer ten prooi vallen aan nood en ellende.
[...] De ziekten van het lichaam zijn altijd de wrange resultaten
van het niet opvolgen van de door God aan de mens altijd dui-
delijk uitgesproken gegeven geboden.

Wie zich reeds vanaf zijn jeugd hieraan trouw begint te hou-
den, die zal tot op hoge leeftijd geen arts nodig hebben.[...] Maar toen de mensen begonnen te ontaarden, toen zijn ook spoedig ernstige lichamelijke kwalen over hen gekomen, en hebben ze de gevolgen van het geringschatten en totaal negeren van Gods geboden leren kennen.

Want de mens is zo iemand, die een ingenieuze machine voor de één of andere toepassing weet te vervaardigen, dan verstaat hij het zeker ook hoe deze voor doelmatig gebruik is toe te passen, hoe men de machine moet hanteren, opdat deze niet kapotgemaakt wordt en op die manier volledig ongeschikt raakt voor verder gebruik. En als de deskundige bouwer van de machine aan degene, die deze voor het gebruik gekocht heeft, zegt en laat zien, waarop hij moet letten om van de machine langdurig nuttig gebruik te kunnen maken, dan moet de koper er toch ook precies op letten wat de constructeur hem heeft gezegd. Wanneer

² Hans Sterneder, Der Wunderapostel, Verlag Hermann Bauer, Freiburg i. Brsg., 1984, p. 46 e.v.

de koper echter mettertijd uit eigengereidheid of lichtzinnigheid er niet meer op let hoe de machine behandeld en gebruikt moet worden, dan heeft hij het aan zichzelf te wijten dat de machine bedorven is en bijgevolg voor goed gebruik of helemaal of ten dele onbruikbaar is geworden.

God is echter de grote ‘constructeur’ van het menselijk lichaam, dat hij voor nuttig gebruik voor de mensen als een zeer ingenieuze ‘machine’ goed heeft ingericht. Gebruikt de ziel deze levende ‘machine’ volgens de haar duidelijk gegeven raad, die uit de geboden van God bestaat, dan zal het lichaam ook in een steeds goed bruikbare gezondheid verkeren, minacht mettertijd de traag en zinnelijk geworden ziel deze geboden van de eeuwig grote ‘constructeur’, dan moet ze het dan ook aan zichzelf toeschrijven, dat haar lichaam aan allerlei ellende ten prooi gevallen is.”

In het boek van de Amerikaan Ralph Waldo Trine “In Harmonie mit dem Unendlichen” bevinden zich de regels:

“Gezondheid, volmaakte, rijke en overvloedige gezondheid, is de normale en natuurlijke toestand van het leven. Al het andere is abnormaal. Abnormale toestanden echter zijn in de regel afkomstig van het één of ander dat verkeerd was. God heeft nooit ziekte en leed geschapen. Deze zijn uitsluitend creaties van de mens. Deze ontstaan door het schenden van de wetten, waarnaar hij moet leven. Wij zijn echter zo aan het beeld hiervan gewend, dat wij er langzamerhand toe komen, dit, hoewel niet als de normale toestand, dan toch als iets heel natuurlijks te beschouwen.”³

Hans Sterneder laat de Wonderapostel uitleggen, hoe het door de overtreding van de wetten van God uiteindelijk komt tot een aan het lichaam voelbare ziekte:

“God laat dus onophoudelijk Zijn levenskracht door de gehele kosmos stromen. Ieder schepsel wordt door deze straal gevoed, zoals het kind door de melk van de moeder gevoed wordt en moet zich dus in de krachtigste en meest bloeiende gezondheid verheugen.

³ Ralph Waldo Trine, In Harmonie mit dem Unendlichen, Stuttgart, 1984, p. 74

Wie dus in God leeft, zal de volheid en daarom de gezondheid hebben. Want hij bevindt zich met God in volledige overeenstemming, in volledige harmonie![...]

Op hetzelfde ogenblik echter, waarin een mens deze harmonie met God verbreekt, als hij zich bewust, of onbewust van God afwendt en tegen de eeuwige, goddelijke wetten zondigt, moet er vanzelfsprekend een stoornis in de verhouding tussen God en de mens optreden. Het moet tot een kleinere of grotere kortsluiting komen. Zo'n mens die de geboden van God overtreedt, is als het ware uit de eenheid gevallen en uit de harmonie in de tweedracht met God, in de tegenstelling, in de disharmonie gezonken. Of geestelijk ziek geworden, want elk scheiden van God is een ziekte van de geest!

En luister nu! Deze geestelijke schok, deze onenigheid met God, brengt dwingend met zich mee, dat de pure, vlekkeloze levensstroom van God niet meer ongehinderd en volledig in het zondige schepsel kan stromen.

Tengevolge van dit afgenomen binnenstromen wordt het licht van de goddelijke vonk gehinderd. Het verdere gevolg is nu, dat deze te weinig aangevulde goddelijke vonk niet meer in staat is om de ziel [...] volledig van Gods kracht te vervullen.[...]

Evenzo, zoals God het heeft ingericht, dat Zijn levenskracht door de goddelijke vonk wordt opgenomen en naar de ziel wordt geleid, [...] - evenzo heeft omgekeerd [de ziel] het psychische lichaam voortdurend te voeden en gezond te houden.

En luister nu naar één van de grootste wonderen in het levenshuis van de mens! God heeft het menselijk lichaam zo gebouwd en op die wijze met Hem in verhouding gebracht, dat elk orgaan zelf aan een goddelijke eigenschap beantwoordt!

Handelt de mens nu tegen één van deze goddelijke eigenschappen of deugden, dan begint de ziel ziek te worden, of werelds gesproken: kan [zij] de goddelijke levenskracht niet meer volledig opnemen in het orgaan, dat die deugd beli-chaamt, waartegen de mens zondigde. En zo wordt het orgaan tengevolge van dit gebrek net zo ziek als de plant in de kelder, wanneer de volle straal van het zonlicht haar niet raakt.

Zo is de weg van de ziekte steeds een drievoudige: ten eerste overtreding van de geest, dus het ziek worden van de geest, dan het ziek worden van de ziel [...] en pas als laatste trede het ziek worden van het fysieke lichaam.

Zo zie je, dat elke lichamelijke ziekte voor mensen, die de geestelijke onenigheid, noch de tweedracht in hun ziel hebben waargenomen, het laatste en gevaarlijke signaal is, dat de mens met God in disharmonie is geraakt.

Elke lichamelijke en psychische ziekte is het waarschuwingsteken zich om te keren en de eendracht en harmonie met God weer te herstellen, voor het te laat is, en na te gaan waarin hij Gods wetten heeft overtreden.”⁴

Bruno Gröning legde dat allemaal in eenvoudige woorden uit:

“God heeft de mensen mooi, goed en gezond geschapen. Zo wil Hij hem ook hebben. Oorspronkelijk waren de mensen helemaal met God verbonden, er was alleen maar liefde, harmonie en gezondheid. Alles was één. Maar toen de eerste mens naar de stem, naar het kwade, die buiten deze eenheid sprak, luisterde en dat gedaan heeft, toen brak deze verbinding, en sindsdien staat God hier en daar de mens. Tussen God en de mens ontstond een grote kloof. Er is geen verbinding. De mens - alleen op zichzelf aangewezen - kan nog zo gelovig zijn en bidden, hij wordt op zijn levensweg door het kwade aangevallen en in de diepte getrokken. U bent op uw levensweg daar aangekomen, daar beneden. U beleeft ongeluk, pijn en ongeneeslijke ziekten. Ik zeg u: gaat u niet nog dieper, maar ik roep u op tot de grote ommekeer! Komt u omhoog, en over de kloof bouw ik voor u een brug! Gaat u van de lijdensweg op de goddelijke weg! Hierop is geen ongeluk, geen pijn, geen ongeneeslijk - daar is alles goed. Deze weg leidt naar God terug!”

Het ziek worden van het lichaam is volgens Sterneder het laatste waarschuwingsteken, dat een breuk met God aanwezig is. Zoals Trine echter schrijft, zijn de mensen inmiddels zo aan ziekten gewend geraakt, dat ze deze als iets natuurlijks beschouwen en de waarschu-

⁴ Hans Sterneder, Der Wunderapostel, p. 47 e.v.

wing niet horen. Tegenwoordig wordt steeds duidelijker waarheen dat leidt. De mens slaat geen acht op de waarschuwingen van God en koerst zonder zich van de wijs te laten brengen op een catastrofe af. De vernietiging van de aarde, en daarmee van de gehele mensheid, schijnt alleen nog maar een kwestie van tijd te zijn.

Maar God wil verhinderen dat de mensen ook de laatste stap zetten en alles vernietigen. De tekenen - ziekten, natuurrampen enzovoort - hebben de mensen niet meer herkend, dus moest God doen wat Hij steeds deed: geesten naar de aarde sturen, die daar Zijn wil bekendmaken en de mensen aansporen zich te bekeren.

Bruno Gröning viel hierbij de taak ten deel om de lijdenden en zieken te helpen, hen van hun nood te bevrijden en alle mensen op te roepen tot de grote ommekeer.

De eenvoudige man uit Danzig waren de grondbeginselen van het leven vertrouwd. Hij kende de samenhangen en wisselwerking tussen geest en materie, wist waardoor de ziekten veroorzaakt werden en hoe deze waren te verhelpen. Bovenal echter droeg hij iets in zich mee, wat in de huidige tijd steeds minder te vinden is: de liefde van God.

Hij heeft de mensen niet alleen de oorzaken van ziekten duidelijk gemaakt, maar heeft hen ook geholpen, hoewel dat voor hem met veel ontberingen, vijandelijke bejegening, spot en hoon verbonden was. Voor hem was het heil van zijn medemensen, hen van hun nood te bevrijden, belangrijker dan persoonlijk geluk.

“Geeft u mij uw ziekte! Geeft u mij uw zorgen! U komt daarmee niet in het reine. Ik draag ze voor u. Mijn rug is breed.”

En hij zei het niet alleen, maar deed het ook, zoals de talloze succesberichten bewijzen. Het verbazingwekkende is echter, dat hij het ook vandaag, tientallen jaren na zijn dood, nog steeds doet en de genezingen niet ophouden.

Dit boek wil getuigen van het werken van Bruno Gröning. Het doet verslag van het leven, de leer en het werk van die man en verduidelijkt wat hij in beweging heeft gezet. Maar het tast nog dieper en toont aan hoe door hem niet alleen ziekten verdwijnen, maar mensen weer

gelukkig worden en leren meester van hun leven te zijn. Dat is het eigenlijke doel van Bruno Gröning.

“De mensen zeggen tegen mij meester, ja, wie is een meester? Wie zijn vak bijvoorbeeld goed beheerst, die is een meester. Er zijn meesterslotenmakers, meesterkleermakers, meestermeubelmakers enzovoort. Ik wens dat u ‘meester van het leven’ wordt!”

Ieder moet in de dagelijkse strijd van het leven standhouden en niets kwaads in zich opnemen. Hij moet met alle situaties in het leven overweg kunnen en het goede in de daad omzetten. Bruno Gröning riep de mensen op om het gebod van de naastenliefde serieus te nemen en alle mensen te erkennen als kinderen van God. Ze horen allemaal bij elkaar, ze moeten elkaar niet bestrijden en oorlog tegen elkaar voeren. Als de mensen dat ter harte zouden nemen, hun naasten werkelijk zouden liefhebben en helpen, dan zou het er op de aarde anders uitzien. Vele grote, wereldomvattende problemen uit de huidige tijd zouden zich vanzelf oplossen. De mensen zouden alleen maar hun naasten moeten vertrouwen, hen achten en liefhebben en God om Zijn zegen vragen, dan zou er een verandering beginnen, waarvan wij ons vandaag de dag geen voorstelling kunnen maken. En daarheen wil Bruno Gröning de mensen leiden. De genezing is de eerste stap, maar de weg gaat verder en heeft slechts één doel: volkomen Godverbondenheid!

DEEL I:

DE PERSOON BRUNO GRÖNING

Bijna geen naam bracht in de vijftiger jaren de gemoederen zo in beweging, als die van Bruno Gröning. Bijna geen gebeuren riep zulke tegengestelde reacties op als die rond Bruno Gröning. Door de één werd hij geliefd en vereerd, door de ander gehaat en bestreden. Voor de één was hij de laatste hoop na een weg zonder succes langs de verschillende instanties van de medische wetenschap. Voor anderen vormde hij het grootste gevaar, dat hun door eeuwen wetenschappelijk onderzoek zorgvuldig opgebouwde wereldbeeld dreigde ineen te doen storten.

Wat was deze Bruno Gröning voor een mens, dat rond hem de emoties in zo'n hevigheid ontbrandden? De één ging voor hem door de knieën; de ander bestreed hem te vuur en te zwaard. Bijna bij geen van zijn tijdgenoten lagen het "Hosanna!!" en het "Kruisigt hem!" in de reacties uit zijn omgeving zo dicht bij elkaar.

Bruno Gröning: Een fenomeen dat de moeite waard is om nader te onderzoeken.

Hoofdstuk 1: Zijn leven

Toen in mei 1949 de kranten over de “wonderdokter van Herford” schreven, had Bruno Gröning een levensweg achter zich die rijk gezegd was met vruchten van ervaring en hard geplaveid met stenen van ontbering.

Kindertijd en jeugd

Bruno Gröning werd op 30 mei 1906 in Danzig-Oliva als vierde van zeven kinderen geboren van het echtpaar August en Margarethe Gröning. Al vroeg viel de ouders het buitengewone aan hun zoon op. Dikwijls, wanneer de vader scheldend en tierend naar huis kwam, klonken uit de kamer van de zuigeling luide stemmen. Als de ouders geschrokken polshoogte kwamen nemen, was alles weer stil, en lag de kleine vredig in zijn wieg. De vader echter liet het tieren achterwege en liep alleen nog zachtjes door het huis. Zulke en dezelfde gebeurtenissen bevreemdden de ouders en zijn broers en zusters. De vader kon het zelfs angstig te moede zijn. Hoe ouder Bruno werd, des te vreemder werd hij voor zijn omgeving. Egon Arthur Schmidt vermeldt in zijn boek “Die Wunderheilungen des Bruno Gröning”:

“De fantast’ was in het gezin de bijnaam van Bruno Gröning. Hij vertelde het nog vaak, en wanneer hij dit zijn broers en zusters schertsend voorhoudt, buigen zij niet zonder schaamte het hoofd. De oudste broer Georg bracht speciaal naar voren, dat Bruno de broers en zusters nooit verklikt heeft als die wat hadden uitgehaald, ook dan niet, wanneer het complot tegen hem gericht was en hij daaronder te lijden had.”⁵

Door de hardvochtigheid van zijn omgeving afgestoten, vluchtte de kleine Bruno de natuur in. Hij voelde zich meer tot de dieren, bomen en struiken dan tot de mensen aangetrokken. Vaak verdween hij voor uren in het nabijgelegen bos.

⁵ Egon Arthur Schmidt, *Die Wunderheilungen des Bruno Gröning*, Falken-Verlag, Berlijn, 1949, p. 15.

“Hier beleefde ik God. In elke struik, in elke boom, in ieder dier, ja, zelfs in de stenen. Overal kon ik urenlang - er bestond eigenlijk geen begrip van tijd - staan en peinzen, en steeds leek het mij, alsof mijn hele innerlijk leven zich tot in een oneindigheid verruimde.”

Aan de wilde vechtpartijen van leeftijdgenoten deed hij nooit mee. Zo was hij vaak het mikpunt van kwaadaardige spot en werd hij vaak geslagen en gestraft omdat hij anders was.

Mettertijd werd dat aspect in het wezen van Bruno Gröning zichtbaar, dat hem later de benaming “wonderdokter” zou opleveren: In zijn aanwezigheid werden dieren en mensen gezond. Vooral tijdens de eerste wereldoorlog bezocht hij vaak de veldhospitalen, waar hij een graag geziene gast was. De gewonden voelden zich in zijn tegenwoordigheid goed en velen werden gezond. Ook lieten zieken zijn moeder vragen of zij met de kleine Bruno naar hen kon komen. In het gezin en in de kennissenkring werd de genezende gave van de jongen graag aanvaard.

Bruno Gröning schrijft in zijn levensloop:

“Reeds als klein kind werden in mijn bijzijn zieke mensen van hun klachten vrij en zowel kinderen als volwassenen werden bij opwinding of ruzie door enkele woorden van mij volledig rustig. Ik heb ook als kind kunnen vaststellen, dat dieren, die gewoonlijk als schuw of boosaardig golden, zich tegenover mij goedmoedig en tam toonden. Mijn relatie met het ouderlijk huis was daardoor zonderling en gespannen. Ik streefde spoedig naar volledige zelfstandigheid om uit de omgeving van het ‘niet begrepen zijn’ van mijn familie te komen.”

Jaren van voorbereiding

Nadat hij de lagere school tot aan de vijfde klas doorlopen had, begon Bruno Gröning met een handelopleiding. Deze moest hij echter na tweeënhalft jaar op aandringen van zijn vader afbreken. De metselaarsonderbaas wilde dat zijn zoon eveneens een bouwvak zou leren. Hij liet hem tot timmerman opleiden, maar ook hier kwam het niet tot een eindexamen. De economische troebelen van de naoorlogse tijd

lieten het niet zover komen. Een kwartjaar voor beëindiging van zijn leertijd moest de firma, waar hij in opleiding was, wegens gebrek aan opdrachten sluiten. In de daaropvolgende tijd leefde hij van de meest uiteenlopende werkzaamheden. Hij dreef bijna twee jaar een bouwbedrijf en meubelmakerij, was als fabrieksarbeider en los werkman werkzaam en werkte als telegrambesteller en zwakstroommonteur. Egon Arthur Schmidt schrijft over deze tijd:

“Daarover werd mij door verschillende collega’s als bijzonder kenmerk verteld, dat hij in elk werk, dat hij ter hand nam, slaagde, of hij nu klokken of radio’s repareerde, dan wel als bankwerker actief was. Technische dingen lagen hem bijzonder goed. Hij heeft het verrichten van het grofste en lichamelijk zwaarste werk ook nooit geschuwd. Als havenarbeider deed hij hetzelfde als ieder ander van zijn kompels. Hij maakte er geen geheim van, dat het toch mede tot de weg behoorde die hem door de dalen leidde, om naar de hoogten te komen. Een oud Chinees spreekwoord luidt: ‘Wie nooit door een modderpoel ging, kan geen heilige worden.’ Er zijn voldoende getuigenissen van vroegere metgezellen aanwezig, waarvan één mij pas onlangs bereikte en waarin zonder voorbehoud simpel en eenvoudig staat, dat de schrijver, die aan het jaar dat hij met Bruno Gröning heeft samengewerkt, goede herinneringen bewaart als de best denkbare en fatsoenlijkste kameraad die hij ooit gehad heeft.”⁶

Op éénentwintigjarige leeftijd trouwde hij. Maar zijn vrouw had geen begrip voor hem. Zij wilde hem in het keurslijf van een burgerlijk gezinsleven dwingen en deed de gezelingen af als “grillen”. De in 1931 en 1939 geboren zonen Harald en Günter stierven beiden op de leeftijd van negen jaar. Hoewel ontelbare mensen genezing door Bruno Gröning ervaren hadden, geloofde Gertrud Gröning niet in de genezende kracht van haar man. Zij vertrouwde de kinderen niet aan hem, maar aan artsen toe. Maar de traditionele geneeskunde kon niet helpen. Beide jongens stierven in het ziekenhuis, Harald in 1939 te Danzig, Günter in 1949 te Dillenburg. Voor Bruno Gröning waren dat harde slagen van het lot. Zelfs jaren later schoot hij nog vol tranen, als hij over zijn zonen sprak.

⁶ E. A. Schmidt, *Die Wunderheilungen ...*, p. 19.

Zo was de tijd tussen de beide wereldoorlogen voor hem een voorbereiding op zijn later werken. Hij moest vele bittere ervaringen opdoen, om de mensen uit alle lagen van de samenleving te begrijpen en hun noden te kunnen aanvoelen.

Tijdens de tweede wereldoorlog werd hij in 1943 voor de leger opgeroepen. Daar kwam het tot wrijvingen. Wegens zijn weigering op mensen te schieten, werd hem de krijgsraad in het vooruitzicht gesteld. Uiteindelijk kwam hij echter toch aan het front. Hij raakte gewond, kwam in Russische gevangenschap en kwam in 1945 ontheemd naar West-Duitsland.

Het gedrag van Bruno Gröning in de oorlogstijd was doordrongen van zijn wens om te helpen. Zelfs aan het front nam hij elke gelegenheid te baat zich voor zijn kameraden of de burgerbevolking in te zetten.

In een Russisch dorp maakte hij de door de hongerdood bedreigde mensen de toegang tot de voorraden levensmiddelen van het leger mogelijk. In gevangenschap bevocht hij voor zijn kameraden betere kleding, beter eten en betere huisvesting. Talloze mensen die aan hongeroedeem leden, hielp hij aan de genezing. In de verschrikkingen van de oorlog heeft hij niemand gedood, maar tallozen geholpen.

In december 1945 werd hij uit gevangenschap ontslagen, bouwde in het Hessische Dillenburg een nieuw bestaan op en haalde zijn gezin bij zich. Nadat echter ook zijn tweede zoon gestorven was en zijn vrouw hem elke hulpvaardige daad wilde verbieden, scheidde hij van haar. Hij voelde zich verplicht de genezende krachten, waarover hij beschikte, alle mensen toe te laten komen. Hij zei:

“Ik behoor niet aan een enkeling, ik behoor de mensheid toe.”

Begin 1949 voerde zijn weg naar het Roergebied. Door de berichten van enkele genezen mensen werden steeds meer mensen op Bruno Gröning geattendeerd. Hij trok van huis tot huis, steeds daarheen, waar hij nodig was, waar zieken hem om hulp vroegen. Zo werkte hij in kleine kring, tot hij in maart 1949 de uitnodiging van een ingenieur uit Herford aannam om diens zoon te bezoeken.

De “wonderdokter van Herford”

De negenjarige Dieter Hülsmann was al enige tijd bedlegerig. Hij leed aan progressieve spierdystrofie en geen van de geraadpleegde artsen en professoren kon hem helpen. Nadat Bruno Gröning zich over de jongen ontfermd had, kon het kind weer lopen. Ingenieur Hülsmann - door de plotselinge genezing van zijn zoon diep onder indruk - vroeg zijn gast te blijven. Hij wilde nog andere zieken uitnodigen die door de wonderman moesten worden geholpen.

Bruno Gröning nam het aanbod aan en van dag tot dag kwamen er meer genezingszoekenden. Steeds meer mensen hoorden over het wonderlijke gebeuren rond Gröning. Het duurde niet lang of zijn naam lag op ieders lippen. De kranten schreven over de “wonderdokter” en in de Britse zone werd hij het gesprek van de dag. Duizenden stroomden naar de Wilhemsplatz en menigten mensen belegerden het huis.

Manfred Lütgenhorst van de “Münchner Merkur” schreef op 24 juni 1949 onder andere:

“Toen ik ‘s ochtends om 10:30 uur in Herford arriveerde, stonden er voor het kleine, twee verdiepingen tellende huis aan de Wilhemsplatz wel duizend mensen. Het was een onbeschrijflijk beeld van ellende. Talloze verlamden in rolstoelen, anderen, die door hun familieleden werden gedragen, blinden, doofstommen, moeders met zwakzinnige en verlamde kinderen, oude omaatjes en jonge mannen verdrongen zich en steunden. Tegen de honderd auto’s, vrachtwagens en autobussen stonden op het plein geparkeerd, en allemaal kwamen ze van verre.

‘Geloof u dat u zult genezen?’ vroeg ik aan de zieken. Ze knikten. ‘U had hier gisteren moeten zijn,’ antwoordde er één. ‘Meneer Gröning was in Viersen in het Rijnland, en hier in de tuin stonden vijf verlamden op en gingen gezond naar huis. Genezing op afstand - de tuin heeft hen gezond gemaakt.’ De andere zieken bevestigden het.

Ik liep verder door de menigte en legde hun wonderbare vertellingen in steno vast, die alleen al volstonden om een boek te vullen. Toen ik een sigaret opstak, zei een jonge man naast mij:

‘Verkoopt u mij er alstublieft eentje!’ Hij droeg een uniform en zag eruit als een repatriant uit Rusland. Ik gaf hem een sigaret. Hij stak die op en zei overmoedig: ‘Ziet u, nu kan ik alles weer alleen.’ Daarbij bewoog hij zijn rechterarm en daarbij ook zijn vingers en zijn rechterbeen. ‘Bent u ook door Gröning genezen?’ vroeg ik. ‘Ja, ik ben in Rusland aan de rechterkant verlamd geraakt. De heer Gröning keek mij aan, en nu ben ik weer volledig gezond, ik kan het nog altijd niet begrijpen.’ Vol geluk zwaaide hij met zijn armen en benen.

Ik stevende op een groep af, die zich rond een blonde, ongeveer veertigjarige vrouw schaarde. ‘Natuurlijk,’ hoorde ik de vrouw zeggen, ‘ben ik ook door de heer Gröning genezen. Ik had reusachtige maagzweren, werd steeds magerder en kon niet meer slapen van de pijn. Met ons twaalfen waren wij bij Gröning.[...] Hij keek mij aan en het was alsof de zweren als een steen op de grond vielen. Sindsdien heb ik geen pijn meer en word steeds dikker. De röntgenfoto’s die ik liet maken, toonden onweerlegbaar het verdwijnen van de zweren aan. Ik heb mij ter beschikking gesteld aan de medische onderzoekscommissie. Ik kan jullie zeggen dat die verbaasd waren!’ De vrouw ging voort: ‘Maar dat is nog niets. Vorige week stond hier een blinde man in de tuin. Hij wachtte meerdere dagen en nachten. Omdat ik hier vaker naartoe ga, viel hij mij op. Ik had met hem te doen en ik nodigde hem uit te komen eten. ‘Nee,’ sloeg hij af, ‘ik mag het ogenblik niet missen dat de heer Gröning naar buiten komt.’ Toen bracht ik hem broodjes en zei hem dat ik ervoor zou zorgen, dat hij naar het station werd gebracht. ‘Ik heb niemand nodig, want ik zal alleen naar het station kunnen lopen.’ En toen beleefde ik het met eigen ogen. De heer Gröning kwam en de jonge man riep: ‘Ik kan weer zien!’. Werkelijk, de sluier was van zijn ogen geweken. Hij beschreef mij wat voor tas ik in mijn hand droeg. Hij zei: ‘Daar rijdt een auto en daar is het nummerbord.’ en vond zelfstandig de weg naar het station. Alle omstanders hebben van vreugde gehuild.’”

Het duurde niet lang of de autoriteiten, met name de gezondheidsinstanties, bemoeiden zich met de zaak. Er werd een onderzoekscommissie ingesteld, en Bruno Gröning kreeg een geneesverbod.

Enkele invloedrijke artsen waren zijn uitgesproken vijanden. Zij deden al het mogelijke om zijn werken te verhinderen, en eisten dat hij zich aan een wetenschappelijke toetsing van zijn genezende gaven zou onderwerpen. Welke geesteshouding echter achter het verbod stak, wordt duidelijk door de volgende uitspraken van toonaangevende medici die hieraan deelnamen: “Gröning kan bewijzen wat hij wil, de vergunning tot genezen zal hem toch niet gegeven worden.”⁷ „Het is een overtreding van de beroepseer door artsen om zich met Gröning in te laten.“⁸

Eind juli moest hij Herford definitief verlaten. Alle inspanningen om een geneesvergunning te verkrijgen, waren op niets uitgelopen.

Het “fenomeen Gröning” en de wetenschap

Ongeveer op dezelfde tijd begonnen de medische medewerkers aan het tijdschrift “Revue” de genezingssuccessen van Gröning te controleren. Prof. Dr. H.G. Fischer, psycholoog en medicus uit Marburg, ging met een staf van speciale correspondenten naar Herford. Daar voerde hij gesprekken met genezen mensen en moest tot zijn verbazing vaststellen dat de methode van Gröning inderdaad succesvol was. Daarop besloot de “Revue” aan de wetenschappelijke verklaring van het “fenomeen Gröning” bij te dragen. In de Heidelbergse universiteitskliniek zou de “geneesmethode” van de “wonderdokter” onderzocht worden.

Bruno Gröning ging op de voorstellen van Fischer in, omdat deze hem bij een gunstig verloop een positief rapport beloofde. Gröning hoopte een weg voor vrij werken te hebben gevonden.

Op 27 juli begonnen de onderzoeken. De personen aan wie hij zijn kunnen zou moeten bewijzen, werden gekozen uit de groep van zieken die zich in meer dan 80.000 verzoekbrieven tot hem gewend hadden. Daarbij kwamen enkele patiënten uit de Ludolf-Krehl-kliniek van Heidelberg. Allen werden vooraf zorgvuldig onderzocht en

⁷ Revue nr. 27, 14 augustus 1949.

⁸ In: Standpunt betreffende openbaarmaking artsencommissie in de Westfalen-Zeitung van Helmut Hülsmann en Egon Arthur Schmidt van 11.8.1949.

er werden nauwkeurige diagnoses gesteld. Vervolgens kwamen zij bij Gröning, die “zijn methode” op hen liet inwerken. Hierbij waren steeds artsen aanwezig. Zij werden getuigen van hoe ziekten deels spontaan verdwenen. De in de kliniek uitgevoerde naonderzoeken bevestigden de genezingen. Zelfs ongeneeslijke ziekten, zoals de ziekte van Bechterew, werden genezen

In een in de “Revue” verschenen voorrapport verklaarde prof. dr. Fischer uitdrukkelijk dat Bruno Gröning geen charlatan, maar een van nature begaafde zielenarts was. Daarmee probeerde hij het “fenomeen Gröning” vanuit zijn gezichtspunt te verklaren, zonder hem echter recht te doen.

Het definitieve rapport zou na toetsing van alle resultaten worden opgesteld. Er werd Bruno Gröning verzekerd, dat de weg voor zijn verdere werken voorgoed vrijgegeven zou worden. In de tussentijd deden de professoren Fischer en von Weizsäcker (de beschermheer van de gehele onderneming) Bruno Gröning het volgende voorstel: Zij wilden geneesoorden oprichten, waar hij aan de zijde van de artsen zou werken. Leiding en keuze van de patiënten behielden zij echter zelf. Daarover zei Bruno Gröning:

“De door professor F. in dit verband mij gestelde financiële voorwaarden enzovoort waren zo gehouden, dat deze voor mij onacceptabel waren. Natuurlijk werden hierover vele besprekingen gevoerd, ook met de heren die dit werk wilden financieren. Ik heb me nooit met de voorstellen van professor Fischer akkoord kunnen verklaren en ze daarom afgewezen, omdat ik

1. over geen cent beschikte, zo kon ik tegenover hem geen financiële verplichtingen op mij nemen, die ik niet had kunnen nakomen;
2. nooit eraan heb gedacht om van het hele plan een handel te maken.

Dit alles was daarom voor mij een onmogelijke eis. Bovendien wilde ik alleen maar dat doen, zoals het mij door mijn roeping gegeven is: de hulpzoekenden helpen en mij daarom aan de artsen zoals psychotherapeuten ter beschikking stellen, maar nooit een handel van de hele zaak maken.”

De afwijzende houding van Bruno Gröning deed de professoren hun belangstelling voor hem verliezen. Het beloofde rapport werd nooit opgesteld. In plaats voor hem een vrij werken mogelijk te maken, werden er voor hem alleen maar nieuwe stenen op zijn pad gelegd. Met betrekking tot de onderzoeken werd zijn “geneesmethode” met begrippen als “behandeling”, “patiënt” enzovoort vastgelegd en als medisch handelen beoordeeld. Daarmee was een conflict met de Heilpraktikerwet voorgeprogrammeerd.

De Traberhof

Na de afsluiting van de onderzoeken in Heidelberg ging Bruno Gröning in augustus 1949 naar Zuid-Duitsland. Hij wilde de drukte die rond zijn persoon gemaakt werd ontwijken en trok zich terug op een privé-landgoed in de buurt van Rosenheim. In eerste instantie lukte het zijn verblijf geheim te houden. Nadat echter de eerste kranten over zijn aankomst in Beieren hadden geschreven, ontstond er een ware massale stormloop. Zo'n 30.000 mensen stroomden dagelijks naar de Traberhof in Rosenheim. Pers, radio en bioscoopjournaal deden verslag. Er werd zelfs een bioscoopfilm gedraaid, die de titel “Gröning” droeg en de gebeurtenissen rond hem documenteerde.

De “Zeitungsblitz” berichtte in de tweede week van september in een speciale editie:

“Intussen hadden zich meer dan tienduizend mensen verzameld die allemaal al uren in de gloeiende hitte op het grote moment wachtten, dat Gröning op het balkon verscheen, tot de menigte sprak en zijn genezende kracht uitstraalde. De mensen stonden dicht opeen om in het volle genot van zijn ‘genezende stralen’ te komen. Reeds begonnen er reacties bij de ernstigste zieken in hun rolstoelen en stoelen of bij de enkelingen die aan de rand stonden op te treden.

Weer begonnen halfblinden te zien, weer stonden mensen op, die tot dan toe niet konden lopen, weer bewogen lammen hun stijve ledematen. Honderden meldden verhevigde pijn in de door ziekte aangetaste plaatsen, van een trekken, steken, kriebelen, van een onbeschrijflijk ‘licht gevoel’ of plotseling verdwijnende hoofdpijn.”

Niet alleen op de Traberhof kwam het tot zulke taferelen. Overal waar Gröning opdook werd hij in mum van tijd door talloze zieken omringd. Anita Höhne beschrijft de toestanden rond Gröning in haar boek “Geistheiler heute”:

“Als Gröning alleen maar zijn komst aankondigde, ontstonden er reeds bedevaarten. Typisch de taferelen die de journalist Rudolf Spitz bij een bezoek van Gröning in september 1949 in München zag:

‘Om 19:00 uur stonden duizenden mensen in de Sonnenstraße. Om 22:30 uur stonden ze er nog. Ik heb in vijf jaar oorlog veel beleefd, maar nooit was ik zo geschokt als in de vier uur waarin ik tegenover Bruno Gröning zat en een gruwelijke parade van ellende en lijden meemaakte. Epileptici, blinden en verlamden op krukken drongen naar hem toe. Moeders hielden Gröning hun verlamde kinderen voor. Er vielen mensen flauw, er weerklonk geschreeuw, smekend geroep om hulp, vragen, wenssen en diepe zuchten.’

Een andere journalist uit München, dr. Kurt Trampler, ook op de Traberhof bij Rosenheim waar Gröning destijds verbleef, zag zieken op draagbaren, verlamden, een grote mensenmenigte. Trampler kwam als verslaggever van de ‘Münchner Allgemeine’ - een nuchtere journalist, die alleen aannam wat hij zelf zag en hoorde:

“Wij horen nu vanaf het balkon een stem, die niet van Gröning is, en haasten ons naar het raam. De Münchense politiepresident spreekt tot de verzamelde mensen. Hij vertelt, dat de ischias, die hem al jaren heeft geplaagd, in de aanwezigheid van Gröning verlicht is. Pitzer is beslist geen man die tot hypergevoelige voorstellingen neigt, maar hij kan getuigen van wat hij bij zichzelf heeft waargenomen. Nu verklaart hij zich openlijk achter Gröning, en de CSU-afgevaardigde Hagen volgt hem met een zelfde verklaring.”⁹

Ook de Beierse autoriteiten waren Gröning welgezind. De “Münchner Merkur” berichtte op 7 september 1949 onder de kop “Welwillendheid jegens Gröning”:

⁹ Anita Höhne, Geistheiler heute ..., p. 13 e.v.

“Minister-president dr. Ehard verklaarde maandag tijdens een persconferentie dat men het werken van een ‘uitzonderlijke verschijning’ als Bruno Gröning niet door wetsartikelen moest laten mislukken. Naar zijn opvatting staat de toelating van Gröning in Beieren geen grote moeilijkheden te wachten.

Het Beierse Ministerie van Binnenlandse Zaken maakt bij redactiesluiting bekend: De voorlopige toetsing van het genezende werk van Bruno Gröning heeft uitgewezen, dat dit als vrije liefdadigheid beschouwd kan worden en in dit kader geen vergunning volgens de Heilpraktikerwet nodig heeft.”

Op de Traberhof werd veel drukte rond Gröning gemaakt. Er kwamen veel profiteurs, die uit zijn gave munt wilden slaan. Zij schaadden zijn naam en aanzien en veroorzaakten, dat de autoriteiten zich distantieerden.

Toen de toestanden onhoudbaar werden, trok Gröning zich in de Beierse bergen terug. Hij wilde enkele aanbiedingen voor de opbouw van geneesoorden nagaan. Zijn doel was het om instellingen te creëren, waar de hulpzoekenden in geordende banen genezing konden verkrijgen. Naar het Heidelbergse voorbeeld moesten artsen voor- en naonderzoek doen en de plaatsvindende genezingen documenteren.

Profiteurs rond Gröning

Eén van deze aanbiedingen werd hem gedaan door Otto Meckelburg, een zakenman uit Wangerooge. Uit dankbaarheid voor de genezing van zijn vrouw wilde hij Gröning helpen en legde hem concrete plannen tot het opzetten van geneesoorden voor. Bruno Gröning ging hierop in en Meckelburg werd zijn “manager”. Eind december gingen beiden naar Wangerooge. Hier sprak Gröning op door Meckelburg georganiseerde manifestaties en bewerkstelligde talloze genezingen. Hij schonk de voormalige concentratiekampcommandant zijn volledige vertrouwen. In een op 8 januari 1950 vastgelegde verklaring legde hij de toekomst van zijn werken geheel in handen van Meckelburg:

“De heer Gröning verklaart zijn instemming met deze plannen van de heer Meckelburg en verplicht zich zijn persoon voor het

bereiken van dit doel volledig ter beschikking te stellen om de heer Meckelburg bij de bedoelde oprichting van de vereniging en voor de vereniging zelf bij zijn latere handelen elke noodzakelijke steun te doen toekomen en überhaupt alles wat in zijn vermogen ligt te doen, wat goed voor de bovengenoemde doelen kan zijn.

Deze verplichting neemt de heer Gröning op zich, zowel jegens de heer Meckelburg persoonlijk, als jegens de in de oprichting begrepen vereniging met de bovengenoemde doelstelling.

De heer Gröning verplicht zich bovendien deze steun geen andere persoon en geen andere groep personen ten deel te laten vallen. Hij zal zijn werkzaamheden slechts in het kader van de vereniging en slechts met toestemming van de heer Meckelburg uitvoeren.”¹⁰

Nog in januari richtte Meckelburg de “Vereniging tot onderzoek van de Gröningse geneesmethoden” op. Hij werd zelf de zakelijk leider en ontving een maandsalaris van 1000,- DM. Bruno Gröning kreeg geen geld. Het bleek dat Meckelburg zich niet aan zijn beloftes hield. Hij zag in Gröning alleen een geldbron en noemde hem spottend zijn “beste paard van stal.” De zieken deden hem niets. Hij had Gröning met het verdrag aan zich gebonden, en de “wondergenezer” moest doen wat hij verlangde.

Pas in juni 1950 lukte het Gröning zich van Meckelburg los te maken, waarop deze hem bezwoer wraak te nemen. “Gröning zal ik wel kleinkrijgen, ik breek hem al zijn botten.”

In aansluiting hierop werkte Gröning enkele maanden met de Münchense alternatieve genezer Eugen Enderlin samen. Deze had op de Traberhof een genezing gekregen en bood Bruno Gröning aan in zijn praktijk toespraken te houden. Maar ook Enderlin ontpopte zich als profiteur. Het ging hem er niet om te helpen, maar hij wilde munt slaan uit het “fenomeen Gröning”. Tegen het einde van het jaar brak Gröning met hem en ook een hernieuwde samenwerking in 1952/53 mislukte om dezelfde redenen.

¹⁰ Schriftelijk vastgelegde overeenkomst tussen Bruno Gröning en Otto Meckelburg, afgehandeld op Wangerooge op 8 januari 1950.

In de daaropvolgende tijd hield Gröning toespraken in pension Weikersheim in Gräfelfing. De journalist dr. Kurt Trampler nam hem bij zich op en organiseerde de samenkomsten. Hij kende Gröning al sinds de herfst van 1949. Destijds was hij als verslaggever van een Münchense krant naar de Traberhof gekomen en had onverhoopt de genezing van een beenziekte gekregen. Uit dankbaarheid schreef hij het boek “Die große Umkehr” en spande zich bij de autoriteiten voor Gröning in.

Evenals bij Enderlin waren ook de toespraken in Gräfelfing goed bezocht. Ongelooflijke genezingen vonden plaats. Maar ook het contact met Trampler liep stuk. Op een dag geloofde hij genoeg van Gröning geleerd te hebben, brak met hem en maakte zich als genezer zelfstandig.

Bedriegers geduld

Steeds weer kwamen mensen op Gröning af onder het voorwendsel hem te willen helpen. Velen waren er echter alleen maar in geïnteresseerd om met zijn gave geld te verdienen. Hij leek zulke mensen onweerstaanbaar aan te trekken. Wanneer zij hun doelen niet bereikten of hij zich van hen losmaakte, probeerden zij vaak hem door langdurende processen te dwingen tot het betalen van geld.

Zoals bijvoorbeeld mevrouw Hülsmann. Nadat bleek dat ze aan Gröning niets kon verdienen, klaagde zij hem aan bij de arbeidsrechtbank. Ze liet de tijd, die ze hem ooit kosteloos ter beschikking had gesteld, als arbeidstijd berekenen en eiste achteraf haar loon. Bruno Gröning moest haar tot zijn levenseinde een maandelijks termijn betalen. Dat was geen op zichzelf staand geval. Op zo'n of dergelijke wijze toonden velen van zijn vroegere medewerkers hun ware gezicht.

Waarom echter liet Bruno Gröning zich door deze vermeende helpers zo benaderen? Waarom hield hij zich zulke “zakenlieden” niet eenvoudig van het lijf?

In een toespraak op 31 augustus 1950 te München ging hij op deze vraag in:

“Wat mensen tot nu toe niet onbeproefd hebben gelaten, is dat geweest, aan deze kleine man met zijn weten en kunnen geld te verdienen. Ze geloofden een goudmijn te hebben gevonden. Ze hebben ook voor een deel de mogelijkheid gehad om geld te verdienen, maar profijt ervan hebben ze godzijdank niet. Ook deze mensen moesten er zijn, en wel daarom, om naar voren te brengen, hoe de mens is, dat de mens over lijken gaat en er niet naar vraagt of de zieke geholpen wordt of niet. Er zijn mensen die over lijken gaan, die kunnen een zieke rustig zien liggen. Deze mensen hebben er nooit naar gevraagd, ze hebben niets onbeproefd gelaten om in mijn nabijheid te zijn. Ik weet, dat er hier en daar de vraag wordt opgeworpen, ja, als de man zoveel weet, waarom heeft hij dat niet geweten, misschien weet hij niets. Of en in hoeverre ik iets weet, zult u gaandeweg te weten komen. Maar dit moest zo gebeuren. Dit materiaal heeft aan deze opbouw ontbroken, om voor u allemaal de weg vrij te maken.”

Grete Häusler beschrijft in haar boek “Hier is de waarheid rond Bruno Gröning” de volgende gebeurtenis:

“Toen ik eens bij het afscheid nemen de heer Gröning alle goeds wenste en zei: ‘Meneer Gröning, ik wens u, dat u nu rust voor uw werken mag hebben en door geen enkele verkeerde medewerker aangevallen wordt.’ antwoordde hij tot mijn grote verbazing: ‘Helemaal fout, dat moet zo gebeuren!’ Destijds begreep ik dat niet, maar hij legde mij uit waarom hij dit allemaal moest doen en verduren. Hij deelde mij daarbij een groot geheim mee:

‘Ik weet wat een mens in zich draagt. Wanneer ik echter de mensen zou zeggen: Dat is een leugenaar, dat is een bedrieger, een dief, dan zou niemand dat van mij geloven. Wat moet ik doen? Ik moet deze mensen naar mij toe trekken, hen het goede leren, hen tot de ommekeer bewegen en hen dan de gelegenheid geven om te liegen, te bedriegen en te stelen. Als zij het nu desondanks doen, dan weet ieder hoe ze zijn. Dan wacht ik rustig af en ben niet laf, dan vecht ik.’”¹¹

¹¹ Grete Häusler, Hier is de waarheid rond Bruno Gröning, Grete Häusler-Verlag, Wegberg, 31990, p. 68 e.v.

Het eerste grotere proces

In 1951/52 stond Bruno Gröning in München voor de eerste keer wegens ongeoorloofde uitoefening van de geneeskunde voor het gerecht. Had het Beierse Ministerie van Binnenlandse Zaken zijn handelen in 1949 nog als vrije liefdadigheid beschouwd, nu werd het als genezend werk in medische zin beoordeeld. De aanklacht was gebaseerd op de Heilpraktikerwet uit 1939, die de tot dan toe geldende vrijheid van genezen verving en de geneeskunde destijds in handen van nationaal-socialistische artsen moest overbrengen. Bruno Gröning werd zowel in eerste als in tweede instantie vrijgesproken. De voorzitter van de arrondissementsrechtbank verklaarde in zijn vonnis in maart 1952:

“De rechtbank zou het vermetel vinden de verdachte op grond van eenzijdige rapporten te veroordelen. Want of het werk van Gröning überhaupt onder de Heilpraktikerwet valt, is meer dan twijfelachtig, omdat deze in een gebied ligt dat tegenwoordig nog veel te weinig onderzocht is.”¹²

In de behandeling van het hoger beroep werd de vrijspraak weliswaar bevestigd, maar het werken van Bruno Gröning werd duidelijk als genezend werk in de zin van de Heilpraktikerwet bestempeld:

“De verdachte heeft dus zonder vergunning en zonder als arts aangesteld te zijn, een handeling tot diagnose, genezing of verlichting van ziekten, lijden of lichamelijk letsel bij mensen uitgevoerd, die als geneeskunde in de zin van de HPG te zien is.[...]”

Een veroordeling van de verdachte kon echter daarom niet plaatshebben, omdat hij ten aanzien van het objectieve kenmerk van de elementen van een strafbaar feit van de uitoefening van de geneeskunde zich in een schulduitsluitende vergissing heeft bevonden en dus niet opzettelijk gehandeld heeft.”¹³

Omdat de schulduitsluitende vergissing, waarin Bruno Gröning zich moet hebben bevonden, per gerechtsvonnis werd opgehelderd,

¹² Weergegeven in een artikelenreeks van „Das Neue Blatt“ „Zijn woord bant de ziekte“ op 7 juli 1957 onder de titel „Opnieuw werd het proces verdaagd“

¹³ Uitspraak in de strafzaak tegen a) Bruno Gröning en b) Otto Meckelburg wegens overtreding van de Heilpraktikerwet van 8 juli 1952.

stond dit ondanks vrijspraak gelijk met een rechterlijk geneesverbod. Van nu af aan moest Bruno Gröning weten dat zijn handelen een uitoefening van de geneeskunde in de zin van de Heilpraktikerwet was en als zodanig verboden was. De ware samenhangen in zijn werken, die door zijn handelwijze niets met een uitoefening van de geneeskunde in medische zin te maken had, werden niet herkend.

De Gröning-pillen

Opnieuw moest Bruno Gröning wegen zoeken die hem een vrij werken mogelijk moesten maken. Hij wilde binnen geordende banen legaal werken en elk conflict met de Heilpraktikerwet vermijden. Hij was zelfs bereid om het examen voor alternatief genezer af te leggen, maar zijn aanvraag werd op zeer twijfelachtige grond afgewezen.

Een goede mogelijkheid de mensen toch te bereiken, was het aanbod van Rudolf Bachmann om een “biologisch-dynamisch laboratorium” op te richten. Daar wilde Bachmann naar een oud huisrecept uit kruiden twee biologische werkzame stoffen “G 52” en “L 52” vervaardigen, die Bruno Gröning moest aanspreken, dat wil zeggen, waarin hij zijn genezende kracht moest leggen.

Bruno Gröning ging op dit aanbod in, en het kwam inderdaad tot de productie van de preparaten. Op 9 juni 1953 bericht hij over het plan:

“Voor de vervaardiging van deze geneesmiddelen staat mij een laboratorium met alle moderne hulpmiddelen, evenals een staf van wetenschappelijke medewerkers ter beschikking. Op mijn aanwijzingen werd reeds een reeks geneesmiddelen gefabriceerd, waarmee tot nu toe successen die nooit bestaan hebben, behaald zijn. Behalve door talloze artsen werden deze werkzame stoffen ook door de universiteitskliniek van München getest en als uitstekend beoordeeld. Het Beierse Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft daarop de licentie voor de vervaardiging van deze geneesmiddelen verstrekt. De farmaceutische industrie heeft grote belangstelling voor de preparaten: Buitenlandse fabrieken willen de verkoop op zich nemen, gerenommeerde firma's uit de Bondsrepubliek verklaarden zich bereid enkele recepten te kopen.”

Later schreef hij over de laboratoriumpreparaten:

“De heer Rudolf Bachmann deed mij in 1953 het aanbod, dat hij mij en mijn werk daadkrachtig wilde ondersteunen. Hijzelf, de heer Bachmann, had de [...] middelen vervaardigd en wilde daarmee, zoals hij zei, voor mij een financiële basis creëren, zodat ik hierdoor de gelegenheid zou hebben mijn werk (voor hulp zoekende zieken naar op te richten geneesoorden) te kunnen financieren. Om te ervaren, hoe de door Bachmann geproduceerde middelen van specialistische zijde beoordeeld werden, stelde ik mij met dr. Höcht in München in verbinding, die mij de stellige verzekering gaf dat het middel betrouwbaar was. Op grond van deze verzekering verleende ik mijn naam aan het laboratorium, zodat het de benaming ‘Bruno Gröning-Laboratorium’ kreeg.

De heer Bachmann wilde deze preparaten privé onderbrengen en wel om de eenvoudige reden, omdat hij de groot- en tussenhandel (apotheken) niet wilde ondersteunen. Met dit voorstel heb ik mij nooit kunnen verenigen en eiste dat deze preparaten alleen maar aan de apotheken geleverd moesten worden. Mijn eis kwam de heer Bachmann niet na, hij was een zeer ijverige zakenman.”

Ook Bachmann ontpopte zich als profiteur, die slechts voor eigen zak werkte. Hij beschikte niet over het goed toegeruste laboratorium, en uit het gehele project vloeide voor Bruno Gröning maar weinig positiefs voort. Integendeel: Toen Bachmann na korte tijd stierf, liet hij grote schulden na, die Gröning in zijn plaats moest vereffenen. Daarover nog eenmaal Bruno Gröning zelf:

“Al met al wil ik hier nog kort benadrukken, dat ik

- enerzijds geen handel daarmee van plan was te doen,

- anderzijds is het resultaat (verkoop van de preparaten) nihil geweest, want de heer Bachmann heeft mij door zijn slechte handelwijze er zover in laten lopen, dat ik al duizenden D-mark moest betalen en nog moet betalen. De heer Bachmann heeft voor de oprichting van het laboratorium heel veel geld gebruikt. Dit werd in de vorm van een lening door mijn vrienden bij

elkaar gebracht, die ik nu moet terugbetalen. De heer Bachmann is het afgelopen jaar gestorven, hij kan dus zijn verplichtingen hiertoe niet meer nakomen. Omdat hij niets heeft nagelaten, ben ik hierbij pas echt de gedupeerde.”

De Gröning-Bond

Om ondanks het geneesverbod zoveel mogelijk mensen te kunnen bereiken, had Bruno Gröning al in het begin van de vijftiger jaren gemeenschappen in het leven geroepen. Daar hield hij alleen toespraken en richtte er zijn streven volledig op de hulpzoekenden zijn geloofsleer door te geven.

Op 22.11.1953 liet hij als overkoepelende organisatie in Murnau/Seehausen de Gröning-Bond oprichten. De bond moest in het register van verenigingen worden ingeschreven en Bruno Gröning wettelijke bescherming voor zijn werken bieden. Zo moest een verder conflict met de Heilpraktikerwet definitief verhinderd worden.

Tot het bestuur van de Gröning-Bond behoorden onder andere graaf Zeppelin, graaf Matuschka, barones Anny Ebner von Eschenbach, hoofdarchitect Hermann Riedinger en directeur Konstantin Weisser, in het begin als medeoprichter ook Rudolf Bachmann, van wie de bond zich weliswaar zeer snel distantieerde. Bruno Gröning werd voorzitter voor het leven.

Secretaris van de bond werd de Heidelbergse journalist en lector Egon Arthur Schmidt. Hij was al in Herford nauw bij de “wonderdokter” betrokken en had de vereniging “Kring van Vrienden van Bruno Gröning” opgericht. Deze fungeerde echter niet in de geest van Bruno Gröning en werd reeds na korte tijd opgeheven. Gröning maakte zich indertijd van Schmidt los, omdat deze giften had verduisterd.

In 1952 wendde Schmidt zich opnieuw tot Gröning en verklaarde, dat hij zijn fouten had ingezien. Hij vroeg bij de opbouw van het werk te mogen helpen en Bruno Gröning nam hem weer als medewerker aan. Zo had Schmidt nog eens de gelegenheid te tonen of hem werkelijk het welzijn van de zieken of alleen zijn eigen financiële voordeel aan het hart ging.

In 1955 maakte Bruno Gröning zich definitief los van Schmidt, omdat deze zijn gezindheid niet had veranderd. Hij probeerde net als vroeger van de gaven van Gröning te profiteren. Evenals voorheen mevrouw Hülsmann spande ook Schmidt na de breuk enkele processen tegen Gröning aan. Hij wilde achteraf geld voor zijn vrijwillige medewerking bevechten.

De zakelijke leiding van de bond namen Konstantin Weisser en Hermann Riedinger op zich. Dat leek op het eerste gezicht zeer veelbelovend, omdat beiden handig in de omgang met mensen waren en hun opleiding het werk van Bruno Gröning ten goede kon komen. Hierin school echter ook het gevaar, dat zij aanmatigend jegens de wil van de eenvoudige arbeider zouden handelen, omdat deze niet overeenkwam met hun opleidingsniveau.

Mettertijd voltrok zich de ontwikkeling inderdaad in deze richting en het viel beide mannen steeds moeilijker zich iets door Gröning te laten gezeggen. Ze leken helemaal te vergeten, dat de bond niet alleen maar de naam van Gröning droeg, maar ook om zijnentwil bestond. Voor hen werd de Gröning-Bond steeds meer doel op zich. De eigenlijke doelstelling ervan, de noodlijdenden te helpen, verloren zij geheel uit het oog. Het leek alsof ze niet wilden inzien, dat het Gröning was, door wie de gezangen bewerkstelligd werden en niet de bond.

Zo ontwikkelde de bond zich steeds meer tot het tegendeel van wat deze eigenlijk moest zijn. Voor de man, wiens naam deze droeg, werd de bond een gevangenis, die hem, in plaats van vrij te maken, steeds meer beperkte.

Het grote proces

Op 4 maart 1955 diende het Openbaar Ministerie opnieuw een aanklacht tegen Bruno Gröning in. Opnieuw werd hem ten laste gelegd de Heilpraktikerwet te hebben overtreden. In een ander punt van de aanklacht werd hij in één geval van dood door schuld beticht.¹⁴

¹⁴ Uitvoerige weergave van het proces in: Grete Häusler, Hier is de waarheid ..., „Het grote proces“, p. 97-189.

Nadat hem de aanklacht schriftelijk ter hand gesteld was, wendde hij zich tot zijn vrienden:

“Mijn beste vrienden!

In deze dagen heeft de gehele pers en de radio een melding in min of meer tendentieuze opmaak over mij gepubliceerd, die jullie meedeelde, dat het Münchense Openbaar Ministerie II tegen mij een aanklacht wegens dood door schuld voorbereid heeft. Ik moet een zeventienjarig meisje dat aan tbc leed, eind 1949 de genezing hebben beloofd en het belet hebben een sanatorium en een arts op te zoeken. Ik zou aan de dood van dit jonge menskind schuldig zijn.

Wie met een helder verstand deze berichten gelezen of gehoord heeft, zal erkend hebben, wat daarmee moet worden bedoeld: verwarring onder mijn vrienden teweegbrengen en alle zoekenden ervan te weerhouden zich met ons streven en met het door mij verkondigde kennisgoed nader bezig te houden. Met alle middelen wordt geprobeerd mijn en die van de Gröning-Bond evenals jullie activiteit te belemmeren.

Vanzelfsprekend liggen de dingen anders dan ze worden voorgesteld! Mijn vrienden hoef ik hierover geen uiteenzettingen te geven, zij weten dat ik geen ‘genezingsbeloften’ doe en dat ik medische behandeling nooit afraad.

Ik ben in 1952 vrijgesproken. Is het niet merkwaardig dat het ‘geval Kuhfuß’, dat al eind 1949/50 gespeeld heeft, in het proces tegen mij in 1951/52, hoewel alle stukken al aanwezig waren, niet destijds al ter sprake is gebracht!

Is het niet opvallend, dat de onderzoeken voor de hernieuwde opening van het proces tegen mij precies op het tijdstip begonnen, toen voor de publiciteit bekend werd, dat op 22.11.1953 in Murnau de Gröning-Bond in het leven geroepen was! Namelijk sinds januari 1954 zijn talrijke plaatselijke gemeenschapsleiders en vrienden, evenals leden van de bond door politieverordening verhoord en gecontroleerd.”

De voorbereidingen voor het proces duurden veel meer dan twee jaar. De verdediging van Bruno Gröning werd aanzienlijk bemoeilijkt. Bijna

alle getuigen à decharge werden geweigerd, de getuigen à charge niettemin toegelaten. Onder hen bevonden zich ook twee voormalige medewerkers van Gröning: Eugen Enderlin en Otto Meckelburg. Vooral Meckelburg, - in het eerste proces nog medeverdachte - keerde zich opvallend fel tegen Gröning. Hij deed er alles aan hem schade te berokkenen.

In het punt van de aanklacht betreffende dood door schuld, speelde hij een beslissende rol. Het ging om een gebeurtenis, die ten tijde van zijn “managerschap” voor Gröning had plaatsgevonden.

In november 1949 was de bankbediende Emil Kuhfuß met zijn zeventienjarige, aan dubbelzijdige longtuberculose lijdende dochter Ruth naar een toespraak van Bruno Gröning gekomen.

Gröning zag direct, dat het meisje niet meer te helpen was en uitte zich dienovereenkomstig tegenover een aanwezige arts. Meckelburg echter bracht hem in het nauw en eiste dat hij zich om het geval zou bekommeren. Zo kwam het na de toespraak tot een persoonlijke ontmoeting tussen Bruno Gröning en Ruth Kuhfuß. Gröning sprak de zieke moed in en verzocht de vader dringend na negen dagen een onderzoek door een specialist te laten uitvoeren. Daarmee wilde hij bereiken dat het meisje, dat niets meer van artsen wilde weten, zich opnieuw onder medisch toezicht stelde. De vader gaf de verzekering daarvoor te zorgen.

De in de daaropvolgende tijd plaatsvindende correspondentie werd door Meckelburg afgewikkeld en ging buiten Bruno Gröning om. Pas in mei 1950 hoorde hij weer over Ruth Kuhfuß. De vader had in de tussentijd smeekbrieven aan Gröning gestuurd en om een bezoek gevraagd. Meckelburg gaf de brieven niet door, maar maakte eigenmachtig - buiten medeweten van Gröning - een afspraak voor een ontmoeting met de heer Kuhfuß. Pas kort voor de afspraak lichtte Meckelburg Gröning in en dwong hem mee te komen.

Later beweerde Meckelburg, dat Bruno Gröning het meisje een genesbelofte had gegeven. Daarbij was hij het zelf, die de vader ervan verzekerd had, dat hij Gröning ertoe zou brengen zijn dochter te genezen. Meckelburg zag in de bankbediende een goede geldbron, waaruit hij alles wilde halen wat erin zat en daarvoor had hij Gröning nodig. Kort na dit bezoek brak Gröning met Meckelburg.

Een ernstige beschuldiging, die tegen Brunö Gröning werd ingebracht, was, dat hij Ruth Kuhfuß de behandeling door een arts verboden had. Daartegenover stond echter het feit dat hij - wat zelfs getuigen van de zaak bevestigden - het meisje reeds bij de eerste ontmoeting naar de arts had gestuurd. Ook in een radiotoespraak in de herfst van 1949 riep hij de mensen op "zich ten slotte door een arts te laten controleren". Hulpzoekenden raadde hij steeds aan hun arts vertrouwen te schenken.

Ruth Kuhfuß, die al enkele pijnlijke, maar mislukte geneeskundige behandelingen achter de rug had, weigerde verdere behandelingen over zich heen te laten komen. Op 30 december 1950 stierf ze aan de gevolgen van de ziekte.

Vanuit medisch oogpunt belichtte de arts dr. Otto Freihöfer in een deskundige verklaring het geval Ruth Kuhfuß:

"Bij nuchtere beschouwing moet iedere leek tot de overtuiging komen, zoals het ook van de kant van de geneeskundige dienst te Säckingen werd verklaard, dat een genezing gezien de 'zeer ernstige toestand', die volgens medisch rapport 'levensbedreigend' was respectievelijk waarbij 'uitstel tot gevaar leidde', naar menselijke berekening uitzichtloos was. Evenzo zal iedere eerlijke en onpartijdig denkende arts, die, in het bezit van de nieuwste medicamenten, niet al te zelfbewust gelooft niet aan de krachten van de natuur voorbij te kunnen gaan, moeten instemmen met het rapport van prof. Lydtin uit München, volgens welke 'het niet te zeggen is, dat er voor 5.11.49 een hoge graad van waarschijnlijkheid tot genezing gegeven was.'

Naar mijn mening is het echter meer dan verwonderlijk, dat de patiënte überhaupt tot 30 december 1950 leefde, zodat de invloed van Gröning toch nog een zekere levensverlenging kan hebben gegeven.

Samenvattend zou ik mijn ter zake kundige verklaring in die zin willen afsluiten, dat de beweringen:

- 1) 'dat er uitzichten op genezing zouden hebben bestaan',
- 2) 'dat de tijd van leven van de patiënte Kuhfuß nog verder verlengd had kunnen worden, als de heer Gröning nooit in

haar buurt zou zijn gekomen', noch met zekerheid van tevooren te zeggen, noch daarom gerechtvaardigd zijn."

Het paradoxale van de aanklacht tegen Bruno Gröning ten opzichte van dood door schuld werd aangetoond door Josef Hohmann, voormalig directeur van een middelbare school in een boek uit 1956:

"De waarheid komt het duidelijkst vanachter de coulissen te voorschijn, wanneer men het geval radicaal omdraait:

Laten we deze kernspreuk bij het geval Kuhfuß uitproberen. Laten we dus zeggen, dat het meisje dat aan tbc leed, in het beginstadium eerst naar Gröning zou zijn gekomen, en hij zou anderhalf jaar zonder succes maar wat aangedokterd hebben. We noemen dit stadium A.

Daarop gaat het ten dode opgeschreven meisje naar professoren en artsen en sterft onder hun behandeling. Dat moet stadium B zijn.

Het proces begint. Artsen treden als deskundigen op. Zij moeten onderzoeken waar de onschuldige staat. En ik ga de grootste weddenschap aan, dat alle artsen en professoren, alle medische faculteiten, ja, alle medici van de hele wereld achter stadium B staan, met de opmerking: Hier zetelt in volle glorie de onschuld, want hoe komen wij erbij, eraan te voldoen, wat iemand in een behandelingstijd van anderhalf jaar 'verknoeid' heeft? Dat zou toch ronduit belachelijk en absurd zijn!

En precies daar, achter stadium B, wordt Gröning beschuldigd. Bijgevolg heeft hij de hele moderne reguliere geneeskunde, misschien wel een miljoen wetenschappers achter zich staan, die gezamenlijk zijn onschuld (!) demonstreren."¹⁵

Eind juli 1957 kwam het in de juryzaal van de arrondissementsrechtbank München-Land tot de zitting. Op het punt van dood door schuld werd Bruno Gröning vrijgesproken. Wegens overtreding van de Heilpraktikerwet werd hem echter een geldboete van 2000,- DM opgelegd.

¹⁵ Grete Häusler, *Onder ons bevindt zich iemand, die gekend wordt door niemand*, Grete Häusler-Verlag, Wegberg, 1988, p. 29.

Hoewel het vonnis er op het eerste gezicht positief uitziet, was het voor hem niet aanvaardbaar. Het stond gelijk met een definitief verbod op zijn werken. Door een fout van zijn advocaat, die het vonnis veel positiever inschatte dan Gröning, ging niet hij, maar het Openbaar Ministerie in hoger beroep. De tweede zitting vond half januari 1958 weer in München plaats.

Breuk met de Gröning-Bond

In de tussentijd kwam het in oktober 1957 tot een conflict tussen Bruno Gröning en de zakelijk leiding van de bond. Door bekrompen bureaucratie had de bond Bruno Gröning zeer geschaad.

Aanleiding voor de twist was het vonnis, waardoor Bruno Gröning in korte tijd 2000,- DM had moeten betalen. Omdat hij voor zijn werken geen geld aannam en dus niet over voldoende financiële middelen beschikte, had het bestuur van de bond al bij het begin van het proces besloten de kosten die zouden ontstaan, te dragen. Of de geldboete daarbij hoorde, was in het bestuur omstreden. Men wilde langs moeizame bureaucratistische wegen onderzoeken of de bond überhaupt wel verplicht was de 2000,- DM te betalen. Pas daarna zou er voor het opbrengen van het geld gezorgd worden. Dus was hieruit af te lezen, dat de noodzakelijke middelen Bruno Gröning - als ze er überhaupt al waren - veel te laat hadden bereikt. De bond had dus werkeloos toegezien, hoe Bruno Gröning bij niet-betalen van de vastgestelde boete als vervanging de gevangenis in had moeten gaan. Daardoor kwam het tot een openlijke ruzie en uiteindelijk tot een breuk.

Bruno Gröning ging in een 62 pagina's omvattende "Balans betreffende de activiteiten van de bond" op alle punten in, waarin de bond hem schade had berokkend. Samenvattend verklaarde hij:

"Wanneer ik nu op dit moment vergelijkingen trek tussen mijn vroegere omgeving (de profiteurs: Meckelburg, Enderlin, Schmidt en Hülsmann) en mijn huidige omgeving (medebestuurders), dan kom ik tot hetzelfde eindresultaat: Nu evenals destijds is in het eindresultaat hetzelfde gebeurd. Nu is door degenen die mijn grootste, mijn nauwste en beste vrienden wil-

len zijn, niets anders geworden dan destijds. Toentertijd hebben smerige gehaaide lieden mij bedrogen. Nu hebben vrienden gefaald, doordat ze rustig mee konden aanzien, dat ik door processen, door veroordeling, daardoor, dat ik geen hulp kreeg, daardoor, dat ik mijn gemeenschappen niet kon opzoeken zonder wagen, doordat men niets tegen de pershetze ondernam, doordat men alleen verwarring stichtte, doordat men er gewoon niet voor mij was toen ik mensen nodig had, die gezien hun schoolkennis en hun positie in het wereldse leven mij hadden kunnen en moeten steunen, het niet tot datgene kon komen, waarvoor ik nu eenmaal op deze aarde ben.

Geen van deze vrienden heeft zijn Ik ingezet om me vrij te vechten, niemand had de moed om werkelijk voor mij op te komen. Niets is er gebeurd. Bekrompen bureaucratisch heeft men de ene beslissing na de andere genomen. Niemand is werkelijk voor me opgekomen, niemand heeft werkelijk alles in het werk gesteld met zijn gehele inzet, dat hij mij eindelijk al deze gevechten in de processen, tegen de pers, om een hulpkracht, om de wagen die kapot was, tegen smerigheid en laster afnam enzovoort, enzovoort en het voor mij opnam, opdat ik dat kon doen, waarvoor ik er ben op deze aarde:

De mensen de kracht van het leven te bemiddelen en de mensen tot het geloof te leiden.

Dat ik daartoe rust nodig heb en niet almaar door wereldse uiterlijke invloeden gehinderd mag worden, dat ik een werkelijk beschermende wal nodig heb om ongestoord datgene te laten werken, wat mij gegeven is, daaraan heeft niemand gedacht, niemand van mijn vrienden, van degenen die mijn vrienden willen zijn. En dat is het beschamende en voor mij het teleurstellende:

- De profiteurs hebben hun voordeel willen halen, ze zijn als slechte mensen herkend.
- Vrienden van de Gröning-Bond zijn te lauw, te onverschillig, te gemakzuchtig, ik wil niet zeggen kwaadwillig.

En het resultaat is hetzelfde:

Ik ben niet vrij geworden. Veel vrienden van het bondsbestuur zijn hun beloften niet nagekomen. Men heeft mij door alle maatregelen alleen maar aan banden gelegd.”

Weisser trad af en de Gröning-Bond, waaraan het opnemen in het register van verenigingen nooit gelukt was, werd na korte tijd opgeheven. In plaats daarvan kwam de “Vereniging ter bevordering van de Geestelijke en Natuurlijke Levensgrondslagen”. Deze werd in 1958 opgericht en de voorzitters waren Erich Pelz voor Duitsland en Alexander Loy voor Oostenrijk. Maar ook deze laatste tijdens Bruno Grönings leven opgerichte vereniging zou niet dat tot stand brengen wat hij ervan hoopte. In de statuten kwam niet eens zijn naam voor.

Zijn woord bant de ziekte

Tijdens deze conflicten en gevechten ging het werken van Bruno Gröning door. Zo berichtte dr. Horst Mann in 1957 in een serie artikelen in “Das Neue Blatt” onder de titel: “Zijn woord bant de ziekte” onder andere:

“De volgende morgen ging ik van Hameln naar Springe, het kleine stadje aan de Deister. Ook hier was een Gröning-gemeenschap gevormd. De genezing van een aantal mensen was daarvoor het uitgangspunt geweest. En ook hier beleefde ik het, zoals al eerder in verschillende dorpen in Sleeswijk-Holstein, in Augsburg, Hameln, Wenen, Plochingen en andere steden: Mensen stonden op en deden mij verslag van hun ziekten. Ze noemden mij hun artsen, die hen hadden behandeld. Ze vertelden over hun genezing, die ze aan Gröning te danken hadden. En steeds waren ze bereid hun hand op te heffen en deze verklaring onder ede te bewijzen.

‘Bij mij waren reeds als baby beide benen in het heupgewricht ontwricht,’ vertelde de vijftigjarige Julie Prohnert uit Hannover. ‘Later kon ik alleen maar met krukken lopen. De arts kon mijn lijden slechts verlichten. Toen ik naar een toespraak van Bruno Gröning luisterde, voelde ik een sterke reactie. Mijn rug, die al

volledig krom gegroeid was, werd weer recht. Ik kon weer lopen. Ik heb geen terugval meer gehad...'

'Ik had gewrichtsreuma en werd doorlopend gekweld door uitslag en abscessen. De heer Gröning heeft mij daarvan bevrijd,' zei Wilhelm Gabbert uit Hameln.

'Mijn galziekte kon alleen nog maar met morfine draaglijk gemaakt worden,' vertelde Kurt Severit uit Evestorf. 'Ik dank het aan Bruno Gröning, dat hij mij van deze ziekte bevrijdde.'

'Ik had in erge mate suiker,' meldde Robert Thies uit Springe. 'Nog meer bedreigend was echter een zwakte van de hartspier. Beide ziekten bezorgen me nu geen last meer. Daarvoor dank ik de heer Gröning.'

Deze reeks kan nog uitgebreid worden. Er waren mensen van elke leeftijd, die mij verslag deden. Mannen, vrouwen en kinderen. Vele ziekten werden opgenoemd, begonnen bij hoofdpijn, via zenuwontstekingen, ischias, nier- en galziekten, tot aan hartstoornissen en verlamningsverschijnselen toe.

Maar er was nog iets anders wat mij diep trof. Vrijmoedig vertelden velen hier voor alle toehoorders, dat ze door Gröning een innerlijke ommekeer hadden ervaren. Het jagen naar succes en de egoïstische instelling was geweken voor innerlijke rust en kalmte en maatschappelijk denken.

Bij al deze gesprekken met mensen die zich door Bruno Gröning genezen voelden, werd één vraag bij mij steeds sterker: Was het genezingssucces bij ieder mens - of nog veel gedurfd - bij elke ziekte mogelijk? Waar lagen de grenzen van de kracht die uitging van Gröning? Bestonden er hier geen gevaren?[...]

Bij mijn laatste bezoek stelde ik hem deze vraag. 'Ik kan en wil geen mens dwingen,' antwoordde hij mij. 'Als iemand zich afsluit en niet de bereidwilligheid in zich draagt de kracht voor de orde te ontwikkelen, dan ontbreekt ook bij mij de bereidheid tot ingrijpen. Deze mensen roep ik alleen maar op de grendel van het kwade, dat het heil verhindert, open te breken.'

Ik had nog een vraag: 'Elke ziekte is in verschillende mate gevaarlijk,' zei ik. 'Veronderstel, dat een ernstig zieke, door meer-

dere artsen opgegeven, u door een arts laat roepen, die nog voor zijn patiënt vecht. Zult u kunnen helpen?’

‘Ja,’ zei Gröning. Hij zei het zonder aarzelen. ‘Als de zieke erin gelooft en de arts zijn methode vertrouwt, zal het succes niet uitblijven. Het gemeenschappelijk vertrouwen zal in de zieke onvermoede krachten ontwikkelen. Vaak kwam het succes juist daar het snelst, waar de zieke mens in volle vertwijfeling de laatste strohalm greep.’ ”

Voortgang van het proces

Bij de behandeling in hoger beroep in januari 1958 was het in het nadeel van Bruno Gröning, dat niet hij, maar het Openbaar Ministerie in beroep was gegaan. Maar niet alleen deze nalatigheid van zijn toenmalige advocaat berokkende hem schade, ook diens trage overdragen van de processtukken aan de nieuwe juridisch adviseur van Gröning hinderde de voorbereiding op de zitting.

Als verder nadeel bleek in vergelijking met de eerste behandeling het veel meer zelfverzekerd optreden van de getuigen à charge. Zij leken zich op het punt “verbod van de arts” verenigd te hebben.

Zo luidde het vonnis ditmaal:

Acht maanden gevangenis wegens dood door schuld en DM 5000,- boete wegens overtreding van de Heilpraktikerwet. Het vonnis werd in voorwaardelijk omgezet.

Baronnes Anny Ebner von Eschenbach, die zowel de eerste als de tweede zitting meebeleefde, omschreef het vonnis als een schande voor Duitsland.

Bruno Gröning verklaarde, dat hij daarvoor wordt gestraft, dat hij goed doet. Hij beklagde zich erover, dat tijdens het hele proces niemand erin geïnteresseerd was hoe een genezing tot stand komt, niet eens zijn eigen advocaat. Zou men deze vraag gevolgd zijn, dan zou naar voren zijn gekomen, dat zijn werken niets gemeen heeft met een medische behandelmethode. Het proces had kunnen worden geschorst. Maar de opheldering van deze vraag interesseerde niemand

bij de rechtbank. Men had een vooropgezette mening over Gröning en men was niet bereid hiervan af te wijken.

Maar ook dat was niet het einde van het proces. Ditmaal vroeg Bruno Gröning om herziening. De termijn voor de zitting werd vastgesteld voor 22 januari 1959 voor het gerechtshof in München. Maar in de tussentijd gebeurde er iets tragisch in het leven van Bruno Gröning.

Zijn weg eindigt in Parijs

In de late herfst van 1958 ging hij met zijn tweede vrouw Josette, met wie hij in mei 1955 getrouwd was, naar Parijs en liet zich door de bevriende kankerspecialist dr. Pierre Grobon onderzoeken. De uitslag van meerdere röntgenfoto's luidde: maagkanker in vergevorderd stadium. Dr. Grobon wilde direct opereren, maar Bruno Gröning weigerde.

Hij ging naar Duitsland terug en bereidde de kerstvieringen van de gemeenschappen voor. Op 4 december sprak hij een geluidsband in, die in alle kerstvieringen moest worden afgespeeld. Daarna ging hij met zijn vrouw opnieuw naar Parijs. Dr. Grobon had intussen de gerespecteerde specialist op het gebied van kankerchirurgie dr. Bellanger geïnformeerd. In diens kliniek aan de Rue Henner, niet ver van Montmartre, werd op 8 december tot een operatie overgegaan. Het resultaat was voor de artsen schrikbarend. Het was nog veel erger dan de röntgenopnames lieten vermoeden - niet meer operabel. De wond werd onmiddellijk weer gesloten.

Josette Gröning schreef hierover:

“Ze konden maar niet begrijpen dat Bruno's uiterlijke verschijning zo weinig verried van zijn vreselijk inwendig lijden, dat hij nog normaal kon ademhalen, dat zijn stofwisseling in de laatste weken nog zonder gebreken had gefunctioneerd, dat zijn bloedbeeld uitstekend was. In dit vergevorderd stadium doet zich permanent herhalend braken bij de minste voedselopname voor, en de zwaar beproefde patiënt moet langzaam verhongeren. Bij Bruno was dit allemaal niet.”

Tot verbazing van zijn artsen knapte hij zeer snel op en ging naar Duitsland terug, waar hij het kerstfeest beleefde.

Half januari 1959 kwam hij drie dagen met de voorzitters van de nieuwe vereniging bijeen en bepaalde, hoe het werk moest worden opgebouwd. De beiden hadden er geen vermoeden van, dat het hun laatste ontmoeting met Bruno Gröning zou zijn.

Op 21 januari vloog hij weer naar Parijs. Wegens een afsluiting van de bocht van de dikke darm was een operatie onvermijdelijk. Op 22 januari 1959 om 9:00 uur 's morgens - op hetzelfde moment toen in München de revisiezitting begon - werd Bruno Gröning opnieuw geopereerd. Hij moest datgene over zich heen laten gaan, wat hij talloze mensen had bespaard, hij kon en mocht zichzelf niet helpen.

Toen hij op deze morgen onder narcose lag, brak boven Parijs plotseling een heftig onweer los. Zijn vrouw schreef:

“Merkwaardig is ook het volgende natuurverschijnsel. Op 22 januari 1959, terwijl mijn man nog onder narcose lag, verduisterde een heel plotseling boven Parijs losbarstend onweer met bliksem en donderslagen de heldere en lichte sfeer van de dag. Het werd zo donker, dat men op klaarlichte dag het licht moest aandoen. De zuster sprak haar verbazing over zo'n heftig onweer uit.

In de op de operatie volgende dagen waren Bruno's temperatuur, bloeddruk en pols volledig normaal. Hij stond zelfs nog twee keer op en ging in een stoel zitten”

Op de 25e raakte hij in coma en de daaropvolgende dag, 26 januari 1959, om 13:46 uur stierf Bruno Gröning in de Clinique Henner aan kanker, zoals de arts in de overlijdensakte vastlegde.

Was het werkelijk kanker? Dr. Bellanger had na de tweede operatie gezegd:

“De verwoesting in Bruno's lichaam is verschrikkelijk, het is een inwendige totale verbranding. Hoe hij zo lang en zonder ontzettende pijn te lijden, kon leven, is mij een raadsel.”

Bruno Gröning had al jaren eerder gezegd:

“Als men mij het werken zal verbieden, verbrand ik inwendig.”

Hoe Bruno Gröning dit bittere lot droeg, verklaart een brief, die dr. Grobon op 26 februari 1959 aan de weduwe schreef:

“Deze [aan Bruno Gröning gewijde inspanningen van de arts] waren slechts te vanzelfsprekend, en ik mag wel zeggen, dat ze een geweldige steun in de moed, de wilskracht en de betekenisvolle persoonlijkheid van Bruno Gröning hebben gevonden.” [...]

Dr. Bellanger bracht zijn bewondering voor Bruno Gröning nog in december 1974 in een brief tot uitdrukking:

“Bruno Gröning was een man met een hart, een waardevol mens, die zich staande hield; en zijn waardigheid ten aanzien van het lijden en de dood roept nog heden bewondering op.”

Het stoffelijk overschot van Bruno Gröning werd in Parijs gecremeerd en de urn werd op het Waldfriedhof in Dillenburg bijgezet.

Het proces werd wegens het overlijden van de verdachte als afgehandeld verklaard, een definitief vonnis werd nooit uitgesproken.

De “wonderdokter van Herford”, die duizenden en nog eens duizenden mensen het heil had gebracht, stierf eenzaam en verlaten in een kleine straat te Parijs. Waarom moest dat gebeuren? Waarom moest hij zo’n bitter leed dragen? Waarom kon hij zichzelf niet helpen?

Grete Häusler schrijft daarover in het boek “Das Heil erfahren, das ist Wahrheit”:

“Bruno Gröning heeft in de korte tijd van zijn bestaan hier op deze aarde veel goeds bewerkstelligd. De gave van het helpen en genezen is hem in de wieg toebedeeld. Overal, waar hij ook kwam, gebeurden er wonderbaarlijke dingen, die men niet met het verstand kon verklaren. In 1949 trad hij in de openbaarheid. Na de grote genezingen, die in Herford plaatsvonden, en nadat hij in binnen- en buitenland op ieders lippen lag, kreeg hij na drie maanden een geneesverbod. Men vervolgde hem en zette een hetze tegen hem op. Men deed hem het grote proces aan en wilde hem straffen en veroordelen. Waarom? Wie heeft hij enig kwaads gedaan? Niemand, maar wel duizenden mensen zoveel goeds, dat zij van geen enkel ander mens zouden hebben kunnen krijgen. Onschuldig wilde men hem beletten datgene te doen, wat God hem geboden heeft te doen - de mensen te helpen!

Bitter heeft hij deze boosaardigheid moeten uitdragen in Parijs, in de kankerkliniek in de Rue Henner! Onder bittere pijn verbrandde hij inwendig door de Heilstrom¹⁶, die hij niet mocht doorgeven. De menselijke wet wilde hem dat in Duitsland verbieden. Onder alle leugens en laster stond hij als verdachte, als een misdadiger terecht!

Stil en alleen, geen vriend wist ervan, droeg hij al het leed van de mensheid uit. En het was een ten einde dragen, het was niet voor niets gedaan! Het moest zo gebeuren, op een andere manier was het niet meer mogelijk de mensen te helpen.”¹⁷

En in haar boek: “Ik leef, opdat de mensheid verder zal kunnen leven”, schrijft zij:

“Met het woord ‘offer’ moeten wij mensen heel zorgvuldig omgaan. Hier echter, toen Bruno Gröning in Parijs stierf, is dit woord in zijn gehele omvang de waarheid.”¹⁸

Alleen zo was het mogelijk, dat zijn woord in vervulling kon gaan, zoals het vandaag door talloze succesberichten bewezen wordt:

“Als ik niet meer op deze aarde als mens zal zijn, dat wil zeggen, als ik mijn lichaam zal hebben afgelegd, dan is de mensheid zover, dat ieder uit zichzelf de hulp en genezing kan beleven.”

¹⁶ Heilstrom - zie toelichting op pag. 272.

¹⁷ Grete Häusler, Bruno Gröning: Das Heil erfahren, das ist Wahrheit, Grete Häusler-Verlag, Wegberg, 1989, p. 10.

¹⁸ Grete Häusler, Bruno Gröning: Ik leef, opdat de mensheid verder zal kunnen leven, Grete Häusler-Verlag, Wegberg, 1990, p. 52.